

Rytmik FORUM

Svenska Rytmikpedagogförbundet Dalcroze medlemstidning Nr 1-2007 Årgång 25

Vad gör Rytmikare?

SRD

Svenska Rytmikpedagogförbundet Dalcroze

Kära läsare!

Har ni någonsin, i likhet med mig, funderat över vad som händer med alla Rytmikpedagoger som har utexaminerats i detta land? Svaret på den frågan får ni kanske i det här numret av Rytmikforum som har som tema ”var jobbar rytmiklärare”.

Var jobbar då rytmiklärare?

Svaret verkar vara – nästan överallt!

Som ni kommer att upptäcka i tidningen finns det rytmiklärare på så olika arbetsplatser som äldreboenden, hotellbranschen och även på Rikskonserter, för att bara nämna några exempel.

Först får ni bekanta er med Ulla Wiklund som var med i redaktionen när Rytmikbladet bytte namn till Rytmikforum 1981. Sedan har Alma Bergil intervjuat Erika Marklund som fick Kungliga Musikaliska Akademiens pedagogpris 2006. Det verkar otroligt, men Alma är faktiskt bara 13 år gammal och går i sjuan.

I denna tidning berättar sammanlagt 12 personer om sin yrkesverksamhet.

Finns det något som kännetecknar en äkta rytmikare?

Lotta Bergil har gjort en undersökning och redovisar sina resultat på sista sidan.

Njutning av hennes vackra bilder!

Karin Jehrlander

P.S. Har ni undrat varför alla strumpor försvinner? (Jag trodde att det berodde på att högerstrumporna äter upp vänsterstrumpor i tvättmaskinen). På låtforumet får ni svaret! Skämt åsido, Svante Engbergs sång har gjort succé i mina lågstadiegrupper.

I detta nummer

Redaktörsord	2
Ordförande har ordet	3
Livet är en röd tråd	4
Intervju med Cecilia Hofsten	6
Gift med en rytmikare	7
Att ha en egen rytmiskola hemma	8
Mitt första år som rytmiklärare	10
Vad gör du nu för tiden?	12
Gift med en rytmikare	16
Förbundsinfo	17
Årsmöteshelg	18
Nya styrelsen	20
Låtforum	23
Fältstudie : Rytmikare	24

Omslagsbilder: **Rytmikare**

Illustrationer av Lotta Bergil

Rytmikforum ges ut av Svenska Rytmikpedagogförbundet Dalcroze
 Ansvarig Utgivare: Camilla Gölstam, ordförande i SRD
 Redaktion: Karin Jehrlander, Lotta Bergil
 Tryck: Ekonomiprint

Skicka insändare artiklar, bilder och synpunkter via e-post till
 redaktionen@rytmikforum.se. Material på diskett eller på papper till
 Karin Jehrlander, Rapsodivägen 136, 14241 Skogås
 Hemsida: www.rytmikforum.se, Webmaster Camilla Gölstam

ISSN 0280 - 6117

Att förklara rytmiken

”Jo, jag är rytmiklärare.”
Min bordskavaljer lyfter på ögonbrynen.
”Åh, så himla tufft med en kvinnlig trummis.”
”Ja, fast”, försöker jag. Det är roligt att vara tuff men trummis är inte min sanning. Jag förklarar rörelsens roll.

”Jaha, du är dansare. Då får man alltså skämmas när det är dags för att dansa med sin bordsdam.”
Musik och rörelse kan väcka så många inte-känslor hos människor man möter. Det som för mig är kreativt och glädjefyllt kan hos andra hos människor trigga känslor som oro och olust. Visst att den svenska musikundervisningen var elitistisk och utsorterande på 40- och 50- talet men bland oss som gick i skolan på 80-talet var väl musiken bara rolig, eller...

Jag försöker på nytt. ”Rytmik handlar mer om kopplingen mellan rörelsen och musiken. Vi sjunger och så...”
”Hahaha”, skrattar min kavaljer. ”Och här sitter jag och skrålar i alla bordsvisorna. Sitter öronen kvar?”

Jag pratar om den individuella kreativiteten och om att börja där man står.
”Så du är lärare?”
”Tja, fast på ett särskilt sätt.”

Albert går i fyran och Alice går i femman. De är syskon. Plötsligt och på samma gång har båda blivit intresserade av att spela gitarr. De gestaltar ackorden på olika sätt, sedan spelar de och sjunger. När lektionerna är slut vill de inte gå. Albert och Alice

och deras kompisar dröjer sig kvar i rytmiksalen. Länge.

”Hej, hej! Jag måste se vad ni har för er här.” Alberts och Alices pappa kommer på besök några veckor före jul. Han tittar på mig och förklarar:
”Jag förstår ingenting. Vi är liksom ingen musikfamilj men nu handlar allt om musik. Barnen pratar inte om något annat”

Vi går puls, kastar bollar, sjunger en sång, står och sitter beroende på vilka ackord som spelas. Och så spelar vi – gitarr.

Pappans ansikte lyser. Han lyser på det där sättet som man lyser när kreativiteten blommar. ”Det är underbart. Nu förstår jag. Ni leker bara – hela tiden!”

”Barnen skall få gitarrer i julklapp.”

På julavslutningen stöter jag ihop med Alberts och Alices pappa. ”Hur blev det med gitarrerna?” viskar jag.

Pappan ser lurig ut:

”Vet du, jag har köpt tre stycken. Jag måste också lära mig!”

En musikfamilj är född.

Jag förklarar för min bordskavaljer att alla människor har rätt till sin kreativitet. Alla har rätt att känna glädjen i en kreativ process. Att vara rytmiklärare handlar om att få flyta med och njuta av det flöde som uppstår när elever bygger sin kunskap.

”Jag skulle ha gått i skolan nu istället”, suckar min kavaljer. Så ler han:

”Får jag lov?”

Dalcroze International Summer school, 2007

29:e juli – 4:e augusti 2007

Kursen äger rum i Canterbury, Storbritannien och vänder sig bland annat till verksamma rytmikpedagoger.

Anmälan senast den: 14 juli

Kursen kostar 500 pund

(335 pund om man inte önskar logi)

20 pund rabatt om man anmäler sig innan 1/5, 2007.

Anmälan och information:

Cynthia Wilson

The Dalcroze Society Summer School Director
Running Waters, The rise,
Brockenhurst, Hampshire SO42 7J

+44 1590 622 488

cynthia@running-waters.com

Foto: Scanpix/Maja Suslin

Livet är en röd tråd. Det ena ger det andra och när flera decennier har passerat kan jag se ett mönster. Ska jag börja från början? Det blir enklast så. För början är grunden till det jag gör nu. Skrev låtar som liten för att överleva. Om Clownen Beppo som ännu idag ger STIM-pengar och var med i starten av Klapp och klang. Men då hade jag turnerat och spelat in skivor i några år med Smulorna; egna låtar och samarbete med många av Sveriges bästa musiker från barnsben. I nio år höll vi ihop. Spelade in skivor, gjorde mycket radio och TV, turnerade med Rikskonserter, när den institutionen startades på försök i början på 70-talet.

Sen ”avslutade jag min karriär”, som jag sa då, när jag var 18 år. Hade mött Kurt och Kerstin Lindgren på körinternat och sökte till Dalcroze-seminariet som Kurt skulle bli rektor för. Omtumlande år följde med amadindor, OMUS-reform (som ledde till förstatligandet av rytmikutbildningen) och massor av inspirerande lärare. Här fick jag förena mina intressen för dans/rörelse (dansade balett i sex år som liten) och musik. Kurt visade på vägen att det var möjligt att vara skapande musiker, pedagog och utbildningspolitiskt intresserad samtidigt. Det har jag värnat i hela mitt liv. Jag började ge kurser i rytmik under utbildningen. Så har det fortsatt, kan man säga. Det djupa metodiska tänkandet, och Dalcrozets framsynna idéer om helhet har betytt mycket för min utveckling som pedagog.

Efter utbildningen flyttade jag med min dåvarande man till Småland och tog jobb i Värmano musikskola som rytmik- och flöjtlärare. Samtidigt startade vi studio

och skrev teatermusik. Jag jobbade halvtid i musikskolan och resten av tiden för jag runt till regionteatrar. Skrev musik och gjorde koreografi till teater. Startade produktionsbolaget Den Andra Möjligheten. Gav ut en visbok med Smulornas låtar. Och turnerade med Rikskonserter – förstås. Spelade in en LP med Smulvisor & Bitlåtar som ett sätt att avrunda Smul-tiden.

Så följde nästa decennium. Tillbaka i Stockholm Sengagerade jag mig i Rytmikpedagogförbundet. Rytmikpedagogerna behövde anses behöriga för tjänster i grundskolan. Jag och många fina kollegor i styrelsen jobbade i flera år med fackliga frågor och skapade Rytmikforum. Vår logga kom till under denna tid. Vi ammade och gjorde utskick. Våra barn klistrade frimärken. Förbundet fanns med på den första Barnomsorgsmässan i Sollentuna. Jo, jag jobbade också.

I åtta år som rytmiklärare i Husby, en invandrartät förort på Järvafältet som tog emot många flyktingströmmar. Den perioden var en omskakande upplevelse som jag samlade

i en C-uppsats i musikpedagogik.

Kurt hade startat den musikpedagogiska forskningen på Kungl.

Musikhögskolan. Jag kom med i den första doktorandgruppen. Samtidigt var jag handledare för musik- och rytmiklärarstudenter. Det gjorde

att jag började formulera mina erfarenheter i ord och blev intresserad av deras utbildning. 1989 fick jag tjänst som metodiklärare på musikhögskolan. Men Kurt omkom i en trafikolycka samma år.

Jag fick överta hans plats som forskare i den nationella utvärderingen av musikämnet. Så började jag kombinera undervisning på musikhögskolan och forskning.

Ill. Karin Södergren

Dessutom hade efterfrågan på kurser i rytmik och metodik ökat. Jag startade verksamheten Musik gör att man växer, där jag bedrev kompetensutveckling under ett decennium för alla slags pedagoger. Rytmikpedagogförbundet fortsatte dessa kurser (steg 1, 2 och 3). Nu finns dessa kurser som en del av Musikhögskolan generella utbud och är mycket välbesökta.

På musikhögskolan var vi ett gäng lärare som såg att metodikområdet behövde utvecklas. Efter några år nere på musikhögskolan i Malmö, där jag undervisade i pedagogik, startade vi ett didaktikområde i Stockholm. Det blev nog föregångaren till det som idag kallas "allmänt utbildningsområde". Musik- och rytmiklärare behövde starkare koppling till forskning och få möjlighet att knyta ihop praktik och didaktik. Såsom Dalcroze gjorde i sina tankar! Jag skrev boken om portföljutvärdering och gav ut en barnvisbok med Gunna Grähs.

Intresset för kompetensutveckling och skolans behov av att få utveckla rytmik och rörelse i all undervisning, ledde till att jag efter 13 år på musikhögskolan sökte mig vidare. Förest skrev jag en bok, Den lydiga kreativiteten, som är en samling av en del av mina

föreläsningar jag haft under åren. Jag fick en tjänst som undervisningsråd på Skolverket och har i sju år jobbat i myndighetsvärlden med regeringsuppdrag kring kultur och estetik i skolan. De sista åren på Myndigheten för skolutveckling har jag också hanterat uppdrag kring språk-, läs och skrivutveckling samt biblioteksutveckling. Det har varit en nationell plattform där jag har kunnat verka för en syn på det estetiska området som en del av barns

hela språkutveckling, Barns rätt till alla sina språk – även de estetiska! Jag har varit verksam som utvärderare, bland annat i granskningen av den nya lärarutbildningen och av de konstnärliga utbildningarna i Sverige.

Nu är det dags för nästa decennium! Så i december 2006 fick jag ett nytt drömjobb: som utvecklingskonsult på Rikskonserter. Cirkeln sluts återigen. Nu ska jag bidra till utvecklingen av det svenska musikkivet. En verklighet som är som en dröm! Spelar mer än någonsin, gör nya låtar och hyser Ebba Burtons flygel!

Livets tråd löper vidare...

Ulla Wiklund

Foto: Stig Grip

Smulorna

Intervju med Cecilia Hofsten

"Varför ska en ton vara viktigare än någon annan?"

När jag var 23 gick jag en folkhögskolekurs på Färnebo Folkhögskolas Göteborgsfilial. Färnebo är en skola som arbetar för fred och rättvisa, för jämlikhet och mänskliga rättigheter. De anordnar resande kurser med mål att deltagarna ska få en inblick i hur människor på andra platser lever och arbetar för samma frågor. Jag reste till

Zimbabwe, och de två månaderna var något av det mest lärorika jag upplevt.

Ett par år senare träffade jag en av skolans lärare, Cecilia Hofsten, på en buss från Färneboskolan. Hon berättade att hon var rytmikpedagog. Då visste jag inte så mycket om rytmik. Men bara ytterligare ett par år därefter fann jag mig själv ha blivit en rytmikstudent på Musikhögskolan i Stockholm.

Jag bestämde mig för att intervjua Cecilia eftersom jag var nyfiken på hur hon jobbade med rytmik med klasserna på Färneboskolan. Intervjun är från 2005, och detta är ett utdrag ur den.

Vi träffas hemma hos Cecilia och hon börjar med att berätta att hon gick på rytmiklinjen mellan 1983-87. Utöver det har hon läst högskolekurser i musikvetenskap och psykologi. Idag (2005) arbetar hon på kulturskolan i Stockholm och på Färneboskolan. Tillsammans blir det en 80 %-tjänst.

Cecilia berättar om hur hon var med och startade upp Färnebo 1977. När skolan blev egen folkhögskola 1991 fick hon en musiklärartjänst på 25%. Hon arbetar med kurserna på skolan, som en resurs före och efter deras resor.

- Från början var det mest sång och musik, så småningom mer rörelse och folkdans, men väldigt anspråkslöst. Skolan har ju inte alls någon musikprofil, och deltagarna har väldigt olika bakgrund på det området. Då gäller det att hitta något som passar för alla. Det har faktiskt varit väldigt roligt att arbeta med solmisation där!

Hon säger att en av de saker som rytmikutbildningen gett henne är ett lyssnande. En lyhördhet gentemot andra kroppar och rum.

- Ett verkligt lyssnande tror jag vi har ett stort behov av, både som individer och som kultur. Att lyssna till sig själv och att vara i samspel. Där är rytmiktraditionen outstanding i sin förmåga att inkludera både den stora, vilda rörelsen och den lilla, hemlighetsfulla, och allt däremellan. Det här med att kunna färdas mellan ytterligheter, skapa nyanser i sitt lyssnande och uttryck, det är angeläget för barnen på Kulturskolan. Men även för 20-åringarna på folkhögsko-

lan, där världen ofta kan vara förenklad: dum/snäll, rätt/fel, vacker/ful. Att se komplexiteten i saker. Jag har jobbat med klustersång också, att sjunga en enkel sång på olika starttoner och med upprepningar. Det kan vara ovant och läskigt till en början men när jag efteråt talar om för dem hur vackert det faktiskt är, och hur unikt – det går aldrig att göra om precis samma sak – så väcker det tankar kring vad som är vackert och fult.

Cecilia berättar att hennes arbete på Färnebo så småningom kommit att handla mer på grupp-processer. Hon jobbade en period tillsammans med en dramapedagog och fokus försköts till att handla mer om att vara ett stöd, när de kört fast eller så.

- Det tvingade mig att fundera över vad jag egentligen visste om gruppprocesser. Jag ville inte ta ansvaret för att dra igång processer som jag inte kunde ta hand om. Nu känner jag att jag har hittat en bra nivå. Jag använder rörelse till exempel för att förbereda eleverna för ett laddat samtal. Det händer saker när man improviserar i rörelse, man öppnar sig. Allt handlar om att skapa förutsättningar för bra kommunikation.

Att vara ensam tillsammans, att hitta en balans mellan sina egna behov och gruppens, den balansen är en röd tråd i Färnebotänkandet.

Jag påpekar att sången och dansen kan vara en motpol till alla de tunga problem som man tvingas hantera när man läser om världsordningen och orättvisor. Jag minns också från min Färnebokurs att det var väldigt stärkande för gruppen och för känslan av att vi skulle åka iväg och göra något viktigt – att det finns en enorm kraft i musik och rörelse. Cecilia håller med:

- Men, det har också en svalkande funktion när en grupp är för stark. Det kanske låter konstigt. Men det är viktigt att vara uppmärksam på gruppsyck och normer som blir för starka. Då kan musiken vara ett skönt avbrott. Den är verkligen en annan värld, man behöver inte alltid ha åsikter när man musicerar. Man tillåts bejaka.

Cecilia ser till att alltid ha avslappning och massage i sina lektioner på Färnebo. Hon har också provat att ha musik-historielektioner. Pratad om tolvtonsmusiken, musik utan grundton:

- Varför ska en ton vara viktigare än någon annan? I tolvtonsmusiken är alla toner lika mycket värda! Det är ju lätt för människor att känna igen och applicera på det mänskliga. I tonsättarkretsar efter världskrigen har funnits en vilja att göra upp med sin egen kultur: "Hur kan vår kultur leda till krig?" osv. Man har gått ifrån det traditionella notskrivandet och skrivit ner musik på andra sätt. På Färnebo har jag till exempel låtit kurserna göra grafiska partiturer över sina resor.

Annika Gamfeldt

Lotta Bergils man berättar hur det är att leva tillsammans med en rytmikare

Det var en musiker jag träffade den där nyårsaftonen för nio år sen. Med skivdrömmar. En del av materialet var redan inspelat. Sen kom våren och tankarna på utbildning. Tänk att få sy ihop alla musikkunskaper till en gedigen helhet! Hon sökte, och kom in, på rytmikutbildningen.

Det blev fyra lyckliga år! Kamratskapen, den där speciella som uppstår när Man Gör Roliga Saker Tillsammans. De konstnärliga utmaningarna. Mer än en gång kom tårarna när jag tittade på uppvisningarna på Ackis. Den där vackra duka-bords-dansen med sång och flygande koreografi, barnpjäsen om Viggo som inte såg annat än marken framför sig, musikaliska underfundigheter.

Efter examen - Verkligheten. Det finns utbildningar där kopplingen till det som händer därute är liten. Det blir liksom PANG och man undrar varför ingen sa nånting om det där under utbildningstiden. Den kritiken kan inte drabba rytmikutbildningen. Hur många gånger har inte bara Lotta, utan även jag, fått njuta nyttan av utbildningstiden?

Elsametoden! Fjärde september 2001. Danderyds sjukhus. Lite regelbundna pffff, pschhh, pffff. De andra ligger och stånkar bort sin energi, glömmer magfokus. Några pschhh senare och Tuva är ute! Lätt som en plätt, efter 36 timmar!

Sittsnurrarna! Vissa känner sig otrygga när de går runt i

Stockholms innerstad. Det gör jag också, när jag är ensam. Men inte när jag går runt med min fru. Ett par snabba sittsnurrar framför näsorna på dem som kaxar sig, och vem som helst fattar. Don't mess with me!

Solmisation! Här kan jag erkänna att jag haft lite svårt att se nyttoaspekten. Tills vi träffade några dövstumma killar på en resa. Lotta hade inga som helst problem att konversera, hon kunde till och med snacka med två samtidigt! En med högren, en med vänstern.

Sen ett halvår tillbaka har hon haft sin första fasta anställning som musiklärare på Stallarholmsskolan. Stor rytmiksal med speglar på väggarna, rytmiktradition som går ett tjugotal år tillbaka. Bara skojade. Det är i själva verket ett litet plutteklassrum vägg i vägg med fritidsgårdsdelen.

Men inga omständigheter knäcker en rytmikare. Så det där rytmikiga smyger sig sakta på barnen i Stallarholmen. Den första nyheten: alla måste ta av sig skorna innan de går in i musiksalen. Sen har de övat trummor genom att slå rytmer på knäna, och knådat in tretakt och fyrtakt i kroppen genom att gå och klappa.

Så det är bara en tidsfråga. Snart hörs ett väsande ljud genom dörren ut till fritidsgårdens fikarum.

Pschhh, Pff! Pschhh, Pff! Elsametoden har kommit till Stallarholmen.

Stefan Seidel

Foto: Morgan Johansson

Artikelförfattarens fru tittar in på jobbet för en pratstund då och då.

Att ha en egen rytmiskola hemma

Efter 15 år tröttnade jag på att hyra lokal. Min kompanjon hade slutat några år tidigare, jag hade haft inbrott, hyresvärden ville höja hyran med 77 %, städningen var slit-sam och jag tjänade 11 000 i månaden (före skatt)....

Jag funderade faktiskt på att lägga ner alltihop, men upp-muntrad av entusiastiska rytmikföräldrar och uppbackad av min man och mina egna föräldrar, beslöt jag mig för att flytta hem hela härligheten.

Vi bor i ett hus som ursprungligen (byggt 1924) rymde en konsumbutik och en mjölkaffär. Under en vinter förvandla-des dessa lokaler till rytmiksal och uppehållsrum. Vår nå-got ruffiga källare rustades upp en smula, så att arbetsrum delvis kunde evakueras dit och ett barnvagnsgarage byggdes i trädgården.

Att ha egen skola hemma har sina sidor, både positivt och negativt. Det är trevligt att själv kunna bestämma inrikt-ning, vad jag vill köpa in (i mån av pengar förstås) osv. Under årens lopp har jag samlat på mig lite av varje: rytm-instrument (trianglar, handtrummor, gurkor mm), färglada sjalar, bollar, rep och ringar. Jag har flera xylofoner (som barnen älskar), åtta congas (som de också älskar), några barnfioler, ett digitalpiano och nu också ett härligt gammalt piano som jag fick av min syster i somras. Jag investerade i hjul till pianot, och det var värt vartenda öre... Det är både kul och praktiskt att kunna ställa det "mitt på golvet i en improvisation", putta undan det när det är i vägen, eller dra det till min lilla "inspelningstudio".

Jag har skaffat ett ljudkort och två mikrofoner till min da-tor. På så vis har jag fått en enkel inspelningsstudio. Jag tycker det är fantastiskt, för ibland vill jag gärna vara med barnen i dansen eller fiolspelet. Då är det toppen att kunna göra ett komp i förväg. Det kan också vara bra att ge bar-nen en CD-skiva med hem. Jag gjorde en del sådant förut också, men det har definitivt satt fart sen jag fick alla mina saker på en och samma plats.

Det är oerhört praktiskt att ha så nära till jobbet, men det kan ju leda till motionsbrist som måste kompenseras med

jogging eller promenader - viss disciplin krävs med andra ord. Det är också smidigt att kunna göra middagsförbere-delse mitt på dagen, eller "äta först och plocka undan se-dan", om jag slutar sent. Faran är att man jobbar jämt, om man inte ser upp.

Att ha egen lokal innebär också eget ansvar för städning, och jag tycker det är viktigt med såväl rent rytmikgolv som fräsch toalett, rena handdukar och välstädat uppehållsrum. Visst är det jobbigt att städa varje dag, men å andra sidan är det skönt att ha kontroll över det själv. Städningen var ibland ett problem på den tiden jag arbetade som anställd lärare.

Jag har ganska stor omsättning på elever. För en del fa-miljer är rytmiken ett projekt under föräldraledigheten.

Det innebär att jag varje termin måste ragga många nya deltagare. Det är ett stort jobb, och det är både arbetsamt och kostsamt. Exempelvis skickar jag ut 2000 foldrar till olika ställen (MVC, BVC, förskolor, bibliotek mm) varje termin. De senaste omgångarna har jag till och med tryckt dem själv.

Men jag har också trogna elever som går här år ut och år in. Några underbara föräldrar har under de senaste åren hjälpt mig att göra i ordning alla dessa utskick. Det innebär att vi också lär känna varandra och blir vänner.

I somras fick de äldsta töserna sluta. De var pyttesmå när de började och nu har de hunnit fylla 16. Med andra ord hög tid att skicka iväg dem till en annan lärare.

Arbetet med dessa mina barn och föräldrar känns väldigt nära och för det mesta är det underbart, jag vill gärna slå knut mig själv för att få till ett schema som ska passa alla dessa älsklingar (boende omväxlande hos mamma och pappa osv).

Men visst kan det ibland vara till nackdel att man blir så personlig, för det finns naturligtvis också kunder som bär sig en smula "dumt åt" (klampar in med skor, fikar utan att betala, struntar i att betala kursavgiften etc..) Sånt tjafs kan få mig att känna mig sårad, och det är naturligtvis en smula distanslöst...

Till avigsidorna hör också att jag fortfarande tjänar väldigt lite: 13 000 kronor har varit min månadslön det senaste året (före skatt), och då vill jag ändå påstå att jag jobbar ganska mycket. Jag har 16 grupper per vecka (14 rytmik & 2 fiolrytmik) samt 16 fiollektioner. Därutöver är det en mängd andra sysslor såsom städning, bokföring, fakturering, kolla att folk betalar, annonsering, schemaläggning, foldrar, hemsida (just nu håller jag på att göra en ny), handdukstvätt, inköp, lokalförbättringar mm.

Visst tar jag rätt bra betalt per undervisningstimma, men de intäkterna ska ju täcka all övrig arbetstid också, liksom alla övriga kostnader: annonser, folderutskick, revision, försäkringar, för att nämna några. Jag har en sjukförsäkring som löser ut om jag skulle bli långvarigt sjuk, men för de gånger jag blir förkyld en vecka, får jag inte ett öre. Jag får ställa in undervisningen och ta igen i slutet på terminen. Det innebär att det inte går att utnyttja hela terminen - det måste finnas en reservvecka på slutet.

Så är det ju det här med moms, 25 %, det är en ganska stor del av intäkterna som genast försvinner i moms... Och det är sannerligen inte heller lätt att konkurrera med alla kyrkor och studieförbund som erbjuder rytmik mycket billigare eller till och med gratis. Jag försöker hela tiden anstränga mig för att förnya mig och hitta på roliga saker för att vara "bäst", och det är väl bra.... men nog tycker jag att det är en smula orättvist....

Till det roliga hör också att jag har lärt mig många olika saker utöver själva undervisningen, för jag gör faktiskt så gott som allt själv. Min revisor gör revision, bokslut och firmans deklaration, men bokföring och skattedeklaration (moms & arbetsgivaravgift) gör jag själv. Jag gör mina foldrar och annonser och nu håller jag på med en ny hemsida. Jag har lärt mig hantera ett musikprogram så att jag nu har nytta av det och jag har överlistat mitt webbprogram så pass att jag lyckats tillverka en hemsida som jag snart ska släppa (den gamla har en kompis designat). Det är definitivt stressande med alla papper som "ska vara inne på rätt dag", men det är också kul att lära en massa nytt.

Bodil Brehmer

Mitt första år som rytmiklärare

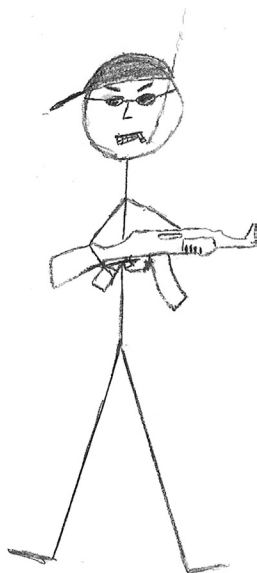
Första tjänsten.....nu börjar allvaret!

Augusti 2005

Hjäaaaaälp! Vem är jag? Vad kan jag? Vad är rytmik?

Måste lägga upp en årsplanering på något klokt sätt. Och lära mig namnen.

Få se nu: Camilla, ordinarie läraren, tipsar mig om att börja terminen med att repetera puls ordentligt. Puls ja! Naturligtvis. 1,2,3,4. Jag har det! Gå pulsen, klappa 1:an. Genialt! Och så gör jag en namnlek. Räcker det för hela första veckan? Nå, det ger sig.

September 2005

Det börjar kännas tjatigt med puls och namnlekar. Måste lägga upp en årsplanering på något klokt sätt. Och lära mig namnen. Jag har repeterat namnen i alla fjorton klasserna i början av varje lektion, och i slutet av lektionen kan jag dem faktiskt. Minnet håller i sig hela måndagarna och tisdagarna. Varje onsdag strax före lunch känner jag hur barnens namn och utseenden börjar flimra för ögonen, och jag bestämmer mig för att låtsas som ingenting resten av dagen. Torsdagen tar jag nya tag.

På kvällen sätter jag mig med skolverkets ämnesplan för år 5. Jaha – lite musikteori, lite musikhistoria, kunna sjunga, kunna skapa, kunna spela. Jag ringer Ordinarie Musikläraren och suckar tungt. Hur kunde hon värva mig, jag är ett ufo.

Oktober 2005

Jag gör ett litet lyssnarprojekt. Barnen ska få lyssna på ett Mozartstycke och måla till, sedan ska de lyssna på en hiphop-låt och måla. Sen ska vi tillsammans se hur bilderna skiljer sig från varandra.

I slutet av lektionen hänger barnen upp sina alster. Gustav har ritat en stor svart k-pist till Mozartmusiken, och till hiphop-låten har han målat en stor svart k-pist. Emma å sin sida har ritat ett hjärta med en häst i till Mozart. Det har även Hanna, Sara och Amanda.....och Elsa.

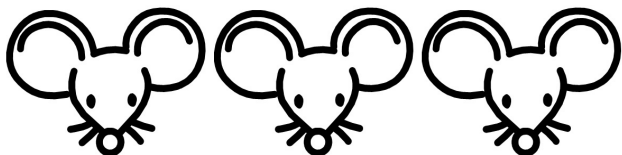

November 2005

Jag har reagerat på en studiedag vi hade med tre föreläsare som var ett hån mot allt vad modern pedagogik heter, och sen har jag skrivit ett öppet protestbrev och satt upp på personalens anslags-tavla. Jag har också berättat för rektorn varför jag är så upprörd. Jag är säker på att hela kollegiet pratar skit om mig. Ingen tycker om mig! Några har dock den goda smaken att kommunicera som vanligt med mig. Till en början kände jag mig modig och stark, om än något ovan i rollen som obekväm. Men när det öppna protestbrevet har åkt ner två gånger börjar jag bli paranoid. Tänk om jag inte får stanna kvar efter jul! Undrar vad ledningen tänker.

December 2005

Vi övar luciasånger. Kören ska sjunga, och en av låtarna är Mössens julafton. Det bestäms att den ska dramatiseras, och jag får Uppdraget. Till min egen oerhörda förvåning har jag massor av idéer, och regisserar musgruppen med pondus och engagemang. Jag ska bli regissör när jag blir stor!!!

Och läraryrket övar in låtar. Alla utom jag är extremt spelkåta, eftersom dom inte håller på med musik dagarna i ända.

Januari 2006

Jag har kommit på världens bästa idé för att skrämman barnen till disciplin. Det ska bli teori-prov med rytmikmetoden. Hela perioden fram till sportlovet ska jag bygga upp Skräcken för Provet. Det är fett kul att vara rytmikare.

Februari 2006

Teoriprov. Barnen kommer in i grupper om tre eller fyra. De står och ser lite osäkra ut. Jag är angelägen om att behålla en spänning i luften, så jag säger inte så mycket, utan ler lite (som jag tror) hemlighetsfullt medan jag ger korta instruktioner om vad jag vill se. Gå pulsen, klappa 1: an, säger jag med myndig röst och börjar spela. Sen ska dom höra skillnad på 4-takt och 3-takt, och svara en åt gången. Efter det ska dom i tur och ordning sjunga Blinka lilla stjärna, och jag ger dem varsin nyansering – staccato-legato-accelerando-ritardando-starkt-svagt. Sista ska dom välja varsitt notvärde att gå eller klappa medan jag spelar pulsen. Mellan varje moment gör jag mystiska anteckningar i ett provformulär.

Jag är väldigt nöjd med mitt prov. Barnen har varit tillbörligt respektfulla. Resultatet är gott.

Mars 2006

Efter sportlovet tappar jag fokus fullständigt. Jag famlar i min årsplanering, vab:ar för att min 1,5-åring är sjuk gång på gång, blir själv sjuk p g a sömnbrist, sätter igång urtråkiga grupparbeten som jag fullföljer halvhjärtat. Dessutom har mitt teaterprojekt i Stallarholmen premiär snart, så jag

pendlar flera gånger i veckan. Min man är ensam med barnen för mycket, jag får dåligt samvete och försöker kompensera, men är för trött. Vilket skitjobb jag har. Alla dessa ungar, alla dessa onsdagar när jag inte vet vad dom heter. Jag skäms. Undrar just vad ledningen tänker.

April 2006

Bara att ge upp alla ambitiösa planer. Efter påsken vet man ju ändå hur det blir - inställda lektioner, helgdagar, skolresor, fotbollsturneringar, temaveckor.

Maj 2006

Temavecka! Jag ska regissera alla fyror i Djungelboken! Det ska bli klart på en vecka!!! Men jag tjuvstartar en hel månad i förväg med att öva låtarna och göra dramaövningar av olika slag – med fyroarna. Ooops, jag har visst elva klasser till! Vad gör jag med dem? Vad är rytmik? Vem är jag? Obegripligt nog blir Djungelboken en hejdunderande succé. Eftersom jag har passat på att skryta om min roll som regissör för alla – både småtingar i ettan, storstora femmor och alla i kollegiet som orkar lyssna – blir jag förlåten när veckan äntligen är till ända. Men jag undrar lite vad ledningen tänker.

Juni 2006

Läraryrket övar in låtar, jag övar sommarsånger med barnen. Knappt en enda lektion blir av - inställda lektioner, helgdagar, skolresor, fotbollsturneringar, temaveckor - och jag har hur som helst gett upp för länge sen. Ledningen pustar nog ut när jag slutar.

Så kommer Ordinarie Musikläraren på besök. Hon viskar till mig: ledningen tycker att du har varit fantastisk, Lotta. Dom vill undersöka om det finns en möjlighet för dig att fortsätta parallellt med mig.

Sista fyra dagarna av mitt första år som rytmiklärare gör jag allt med ett ENORMT självförtroende. Otroligt, vad bra jag är, vilken koll jag har på allt – från första dagen faktiskt!

...Men vad är egentligen rytmik?

Lotta Bergil

Vad gör du nu för tiden?

För tio år sedan sparkades dessa studenter ut i rytmiklärarlivet från Kungl. Musikhögskolan i Stockholm.

Peter Danielsson, Östersund,
teatermusiker och
bluegrassartist

Ann-Louise Tidare, Västerås,
rytmiklärare på Kulturskolan

Vem Är du?

Så där får man inte fråga. Det kan ju sätta igång en smärre livskris. Jag bor i Östersund och jobbar med teater. Jag är också frilansmusiker; turnerar i Sverige med mitt band "Blue mountain boys". Vi spelar bluegrass. Jag har just startat en egen firma och jag kan faktiskt leva på mitt arbete

Sedan 1998 har jag arbetat med Fri teatern i olika uppsättningar. Nu håller vi på med en ny föreställning som heter "Hässja".

Berätta om din utbildning

Jag minns det bara som en underbar period av mitt liv. Det var också en ansvarslös och kreativ period. Jag saknar verkligen den tiden – och jag saknar Stockholm!

Då tyckte jag att jag alltid visste vad jag gjorde. Jag kände jag mig fräck och var i fysik trim. Så är det inte idag. Nu är jag inte så glamorös längre.

Har din utbildning kommit till nytta?

Hela mitt tänkande präglas av rytmikmetoden.

Mitt förhållningssätt – till alla människor och till alla möten – är märkt av min rytmikbakgrund. Det är så mycket mer än musik som rytmiklinjen tar upp. Jag lärde mig att associera musik med människor; livet är musik.

Har du satsat på något speciellt ämnesområde inom rytmikpedagogiken?

Jag jobbar sceniskt och det är naturligtvis det jag har satsat på. Det kanske inte är rytmik eller dans men det är kroppsnärvaro. Dessutom har jag satsat mycket på att spela instrument. Nu spelar jag till exempel bluegrassbanjo i mitt band.

Har du något råd att ge blivande rytmikpedagoger?

Dokumentera och skriv ned! Skriv dagbok om allt ni gör och utveckla tankarna vidare genom att skriva och reflektera. Jag ångrar att jag inte var noggrannare själv. Det hade varit underbart att ha allting fint dokumenterat.

Vem Är du?

Överlag har jag arbetat mest med förskole- och lågstadiebarn i förskola och kulturskola.

I kulturskolan har jag byggt upp verksamheten från babyrytmik till piano- och blockflöjtsrytmik.

Inom ramen för min FMT-utbildning (Funktion inriktad musikterapi) har jag också arbetat en del på särskolan.

Berätta om din utbildning

Jag har fått med mig många bra saker men då tyckte jag att utbildningen intensiv och kompakt.

Om utbildningen hade varit lite längre hade vi kunnat njuta mer av det vi gjorde och av varandra. Jag hann varken reflektera ordentligt eller vara så skapande som jag hade velat.

Har din utbildning kommit till nytta?

Framför allt i sättet att tänka kring barn, både metodiskt och pedagogiskt. Jag har fått en medvetenhet i det jag gör. När jag har byggt upp verksamheten här i Västerås Kulturskola har jag använt mycket från min rytmikutbildning. Från början använde jag konkreta tips hämtade direkt ur metodikundervisningen. Nu ser jag mer hela rytmikmetoden – jag har bottnat.

Jag har lämnat "backfickorna" och drivs nu av en nyfikenhet om hur långt jag kan utveckla ett material.

Har du satsat på något speciellt inom rytmikpedagogiken?

Jag har satsat på att arbeta med rytmikmetoden och då kan jag inte dela upp det i olika delar. Alla delar behövs.

Det är spännande och roligt att vrida och vända på en läroprocess för att alla skall förstå – på sitt sätt.

Har du något råd att ge blivande rytmikpedagoger?

Ta det lugnt. När man är nytexaminerad vill man göra de bästa lektionerna – varje gång. Tids nog mognar man i metoden. Good is enough!

Aleksandra Czarnecki Plaude
Stockholm, rytmiklärare på
Teaterhögskolan, medlem i
rytmikgruppen Timbre

Vem Är du?

Jag är en "Mitt-i-livet-kvinna" som letar efter essensen i arbete och liv.

Rytmiken är ett förhållningssätt till livet – det är fantastiskt – men denna öppenhet och flexibilitet stjälar också energi. Jag har levt och verkat i så många spretiga projekt att min önskan just nu är att kunna formulera mig själv i en enda mening.

Berätta om din utbildning

Hela mitt liv är en utbildning men min rytmikutbildning startade jag som sjuåring i Polen. Därefter drillades jag genom ett elitistiskt skolsystem med riktning mot piano och rytmik. Det var både allvar och lek. Jag har haft förmånen att få förstå musiken via rytmiken.

Musikhögskoletiden var en stor kontrast mot min tidigare utbildning – både en räddning och en plåga. Den svenska pedagogiken är speciell så en del saker var rent livsnödvändigt för mig. Jag fick lära mig hur man möter andra människor i ett pedagogiskt sammanhang och jag fick ett nytt sätt att ta mig an saker. Å andra sidan hade vi en helt annan nivå på själva rytmikutbildningen i Polen.

På många sätt var det faktiskt en chock.

Sedan fortsatte lärandet. På teaterhögskolan har jag lärt mig det som är det viktigaste i mitt arbete som lärare: allt är en berättelse och kroppen är mitt berättande instrument.

Har din utbildning kommit till nytta?

Det är klart att den har kommit till nytta. Jag har lärt mig ett förhållningssätt

Har du satsat på något speciellt inom rytmikpedagogiken?

Man kan inte dela upp det. Helheten är så självklar!

Jag kan inte kompromissa mellan delarna. Nu applicerar jag Dalcrozerytmiken på det sceniska. Vi arbetar genom rytmiken – ett medel inte ett mål.

Har du något råd att ge blivande rytmikpedagoger?

Humor är viktigt; humor, självdistans och rådisciplin!

Är du antagen till utbildningen så är det ditt körkort. Du är begåvad. Jag höll krampaktigt kvar i min bakgrund och jag fick smärtsamt lära mig att släppa taget.

Man behöver en lätthet. Livet är inte så allvarligt, egentligen.

Lisa Bothzén, Stockholm
utbildningschef på
Scandic Hotels

Vem Är du?

Att resa och se världen har blivit en viktig del både i mitt privata liv och i mitt yrkesliv. Just nu fokuserar jag på den inre resan vilket är intressant eftersom även rytmikutbildningen i sig var en inre resa. Jag har återkommit och cirkeln sluts. Jag kan inte annat än att hålla med Dag Hammarsköld: "Den längsta resan är inåt"

Berätta om din utbildning

Jag var verkligen junior när jag började. Trots det kände tog jag plats i gruppen och i själva utbildningen. Ändå funderar jag ofta på hur det hade varit om jag börjat på KMH fem år senare, eller rent av idag.

Det var en perfekt utbildning för mig. Med en sådan bredd kunde jag kombinera mitt stora dansintresse med afropianospelandet. Och så alla diskussioner, de var utvecklande. Tyvärr, var det ibland på gränsen till knäckande. Det var många lärarledda lektioner, hysteriskt mycket övande och till detta kom också traditionellt högskolepluggande.

Har din utbildning kommit till nytta?

När jag jobbade som showansvarig på Fritidsresor var min huvudsakliga uppgift att utbilda artister. Till detta använde jag uteslutande rytmikövningar.

Jag tycker också att jag har koll på mig själv och min kropp. En ergonomisk medvetenhet är viktig för att orka arbeta administrativt.

Rytmikutbildningen tränade mig också på hur man kan attackera problem. På något vis handlar rytmiken om balansen i livet.

Det är en sådan fantastisk grund att ha när man vandrar ut i livet. Är kroppen med – och andningen – fungerar det mesta på något märkligt sätt.

Har du satsat på något speciellt inom rytmikpedagogiken?

Att arbeta med utbildning i stort har varit mitt område. Min värld är långt ifrån KMH men kropps- och rumsuppfattning, kroppsspråk och själva närvaron har alltid varit centrala begrepp i mitt yrkesliv.

Har du något råd att ge blivande rytmikpedagoger?

Håll ordning på anteckningarna. Skriv upp alla metodiklektioner. Skriv ned alla bra låtar och idéer. Till och med anteckningar från olika diskussioner är bra att ha. Trista musikteoriböcker behöver man inte spara men dina egna reflektioner betyder allt även 10 år senare!

Camilla Gölstam, Stockholm, rytmiklärare i grundskola och på högskola

Malin Marklund, Lindesberg, rytmiklärare, egen företagare

Vem Är du?

Jag kombinerar mitt rytmiklärararbete på Myrängsskolan i Täby med att vara metodik- och rytmiklärare på Kungl. Musikhögskolan. Det är fantastiskt roligt att få vara med om det bubblande kreativa flödet som strömmar ur barns musicerande samtidigt som jag också får analysera och utvärdera mitt arbete för att kunna möta musikhögskolestudenterna – mina framtida kollegor.

Berätta om din utbildning?

Det var en omtumlande period av mitt liv på många sätt. Jag tog de stora kliven in i vuxenlivet samtidigt som jag gjorde min yrkesutbildning, utvecklades som konstnär, pedagog och människa.

Som ”tjugoplussare” ifrågasätter man sig själv hela tiden. Min utbildning handlade mycket om att våga fråga – alla frågor. Att utmana allt som jag trodde var sant.

Har din utbildning kommit till nytta?

Jag använder mig av min utbildning varje dag. Den är på något sätt inkorporerad i mig nu. Nu när jag har arbetat i tio år känner jag att jag har bottnat i min rytmiklärarroll. Rytmikmetoden finns i mig på ett ganska självklart och tryggt sätt.

Jag tycker också att min utbildning gav mig en bra beredskap för att angripa olika problem. Till och med när jag arbetar administrativt hör jag hur det viskar i bakhuvudet: ”Hitta strukturen” ”Var är linjen?” ”Gå från det lilla men glöm inte helheten”

Sedan vill jag också påstå att min rytmiklärarutbildning har gjort mig till en trygg och ganska galen mamma. Det är nog det bästa användningsområdet av min utbildning.

Har du satsat på något speciellt inom rytmikpedagogiken?

Jag kan inte dela upp rytmikpedagogiken i beståndsdelar. För mig är det en helhet. Det är liksom det som är poängen.

Har du något råd att ge blivande rytmikpedagoger?

Vid det här laget är nog mina studenter trötta på att höra de goda råd som jag så bredvilligt delar med mig av. Till studenter som normalt inte drabbas av mina råd vill jag säga: Livet tar inte slut när du har examensbeviset i hand; det är då det börjar!

Vem Är du?

Jag arbetar som barn och ungdomsledare i Fellingsbro församling. Jag driver också ett eget företag där jag har musik- och rytmikundervisning samt spelar och sjunger.

Berätta om din utbildning?

Så här i backspegeln tycker jag att det var en bra utbildning. Den gav inte bara yrkeskunskap utan också livskunskap.

Tempot var, tyvärr, väl tufft. För mycket kunskap trycktes in på för kort tid. Jag kunde inte tillgodogöra mig allt som erbjöds. Det fanns varken plats i hjärnan eller ork i kroppen att ta till sig allt. Det känns faktiskt som en förlust för jag hade chansen – då.

Har din utbildning kommit till nytta?

Utbildningen gav mig redskap att handskas med livet och det har jag alltid nytta av; både i min roll som undervisande lärare och i min relation med mina vänner – och med mig själv.

Har du satsat på något speciellt inom rytmikpedagogiken?

Det kan jag inte säga att jag har. Jag håller på med så många olika saker. Jag drömmer dock att arbeta med rörelse för vuxna kvinnor. Jag tycker att de behöver det. Den drömmen finns kvar att förverkliga.

Har du något råd att ge blivande rytmikpedagoger?

Ta vara på att Du är just den Du är. Man jämför sig så lätt med andra och då är det lätt att förirra sig. Alla har något att komma med.

Kajsa Wählander,
Stockholm
Rytmiklärare i förskolan och
inom äldreomsorgen

Vem Är du?

Jag arbetar på en förskola. Från början hade jag rytmikgrupper hela tiden. Nu, tio år senare, har jag format en bra och fungerande verksamhet. Jag är utbildad friskvårdsmassör så förutom rytmiken på förskolan har jag barnmassage med barnen och friskvård med mina kollegor. Dessutom arbetar jag med kreativt skapande i förskolans målarverkstad.

Jag har också arbetat med äldreomsorg kombinerat med musik. Av den anledningen halkade jag in på musikterapiutbildningen FMT- metoden i Arvika.

Jag håller även på att slutföra min skiva. Jag har pysslat med den i ett år nu. Ett sådant projekt drar alltid ut på tiden.

Berätta om din utbildning

Vi var så "på hugget" när vi började men vår kreativa energi tillvaratogs inte. Vi hade fruktansvärt mycket att göra

och det blev upphackat; splittrat. Hade jag haft mer tid till det jag brann för så hade jag kunnat njuta mer av det teoretiska.

Vi hade så mycket med oss i våra ryggsäckar men på något sätt räknades inte våra förkunskaper. Alla skulle börja från noll inom alla områden.

Tredje året var det bästa. Då kände jag mig hemma på skolan och man fick blomma lite. Fyran var kämpig igen för då skulle allt bli klart och jag tyckte att jag blev lämnad ensam i slutprocessen.

Har din utbildning kommit till nytta?

Jag ångrar inte en sekund att jag gick rytmiklärarutbildningen. Jag har fått så otroligt mycket med mig eftersom jag har fått arbeta med kroppen – inte bara med rösten. Ett helhetstänkande är viktigt både sceniskt och när jag undervisar.

Jag är alltid noga med att säga att jag är rytmikpedagog. Det har varit lite svårt att förklara rytmiken men jag har lärt mig.

Har du satsat på något speciellt inom rytmikpedagogiken?

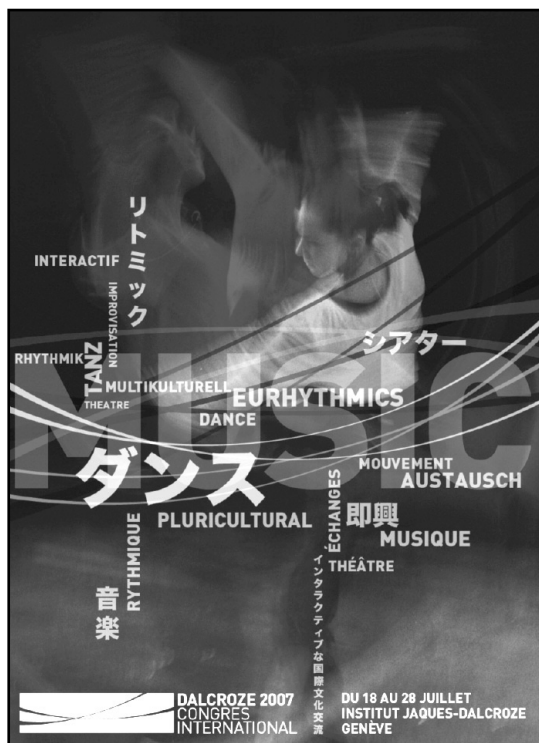
Jag jobbar med barn 1-5 så jag arbetar med helheten. Barnen är så kompetenta och de kan lära sig vad som helst om man bara ger dem lite tid.

Helheten i skapandet står i centrum.

Har du något råd att ge blivande rytmikpedagoger?

Till dem som är i början av sin utbildning vill jag gärna säga: Prioritera det du brinner för. Var inte en duktig elev i alla ämnen utan utgå ifrån det du själv vill göra.

34:e Internationella Rytmikkongressen

18-28 juli på Institut Jaque-Dalcroze i Genève

Kursen är uppdelad i olika två perioder

1. 18-22 juli
2. 24-28 juli

5-dagarskurs 700 CHF (studerande 350)

10-dagarskurs 1200 CHF (studerande 600)

(1 CHF motsvarar 6 skr)

Föreläsare: lärare vid Institut Jaque-Dalcroze plus andra internationellt kända lärare såsom Sandra Nash (Australien), Akihiko Mabuchi (Japan), Reinhard Ring (Tyskland), Lisa Parker (USA) och Paul Hille (Österrike) för att bara nämna några namn på den långa lärarlistan.

Sista anmälningsdag är den 31 maj 2007

Läs mer om kursen på

www.dalcroze.ch

Där hittar ni också anmälningsblanketter.

Alla rytmikare kanske inte har uppmärksammat detta, men Erika Marklund, hemmahörande i Göteborg, har under år 2006 fått pris ur kungens hand som "Sveriges bästa musiklärare". Rytmikforum kan förstås inte motstå frestelsen att intervjua Erika. Alma Bergil har i egenskap av fd elev till Erika fått uppdraget.

Hur länge har du varit Rytmiklärare?

Jag började 1992 så det blir 14 år.

Kan du beskriva din undervisning?

Jag har ettor, tvåor och treor. Ibland har jag hela klasser, ibland har jag halva. Det bestämmer jag

och klassläraren tillsammans. I min undervisning försöker jag ansluta till det tema som klassen jobbar med på sina vanliga lektioner, så att det blir en helhet.

Mina lektioner börjar alltid med att alla samlas i en ring och sjunger en startsång för att komma igång. Sedan har jag alltid med en låt och någon rörelse på varje lektion. Jag går igenom takter, toner och så spelar jag lite instrument med dem.

Du jobbar ju inte bara som Rytmiklärare, vad jobbar du mer med?

Jag är också lärare i tvärflöjt, klassorkester och jazzdans.

Du har ju blivit utnämnd till Sveriges Bästa Musiklärare, varför tror du att du fick priset?

Tja, jag tror att jag har fått det för att jag är mycket på en och samma skola så jag lär känna eleverna. Min utbildning har bredd - jag kan mycket inom alla mina ämnen. Samarbetet med de andra lärarna är bra. Eftersom jag tycker att jobbet är så roligt, hittar jag på nya sätt att arbeta.

Motiveringen till att jag fick priset var att jag blandar rörelse, instrumentspel och sång på ett bra sätt.

Vad är det roligaste med ditt jobb?

Oj! Jag tycker jättemycket om mitt jobb för jag träffar så många roliga/engagerade ungdomar. Vad som är roligast med mitt jobb varierar, ibland är det tvärflöjt och ibland är det rytmik o.s.v. Jag tycker också det är väldigt roligt att man får se framstegen hos eleverna och att man får följa dem i så många år.

När bestämde du dig för att bli rytmiklärare?

Jag gick på en musikfolkhögskola i Härnösand där jag växte upp. Där spelade jag tvärflöjt. Sen har jag dansat hela min uppväxt. Min flöjtlärare på skolan tipsade mig om rytmikutbildningen just för att hon visste att jag tyckte om rörelse, och att jag inte var den som övade mest på flöjten, haha...! Då bestämde jag mig för att söka till Göteborg. Utbildningen var fyra år lång, och mina huvudämnen var rytmik och flöjt. →

Amadindarevival i Stockholm

En söndagskväll i mitten av februari strömmade nostalgin från sal 203 i Kungl. musikhögskolans A-hus. Ett fyrtiotal rytmiklärare och rytmikstuderenter samlades för att spela amadinda.

Tillsammans med Kungl. Musikhögskolan inbjöd SRD alla rytmiklärare i Stockholmsregionen att återknyta gamla kontakter och att hitta nya rytmikband för möjlig knytning.

Olika generationer rytmiklärare fick mötas i gemensam puls – fast med olika ettor.

Gunnar Valkare ledsagade oss i spelet genom att ge oss bilder från den Ugandiska amadindatraditionen. De tio instrumenten som det spelades på var inte samstämda så den polyrytmiska musiken

som flödade på musikhögskolan blev även en aning polytonal.

Gunnar berättade också om den Svenska amadindatraditionen som startade under sjuttio- och åttiotalet genom den amadindaspelande gruppen Návgröt där Gunnar var konstnärlig ledare.

Kvällen avslutades med gemensam soppmiddag. Många gamla rytmikminnen fick flyga fritt igen och förhoppningsvis gav kvällen mersmak.

Ny Stockholmsträff planeras i juni. Mer information kommer via medlemsutskicken till din e-post eller går att läsa på hemsidans kalender.

Galet och otroligt roligt - tio amadindor och fyrtio rytmikare.

Om du inte hade blivit musiklärare, vad hade du då velat bli?

Tja, jag har nog alltid velat bli lärare, jag har lekt lärare sedan jag gick i ettan och jag gjorde ofta egna matteböcker och sådant. Det beror nog på att mina föräldrar var lärare, så jag har växt upp med det omkring mig.

Att ha haft Erika Marklund som lärare har alltid känts väldigt tryggt. Hon är bra på att lära ut så att det blir både roligt och man lär sig mycket. Hon är bra på att anpassa så att ingenting blir för lätt, eller för svårt. Jag tycker det är mer än rätt att Erika har fått priset.

Alma Andersson Bergil

Fem förtjusande saxofonissor

Årsmöteshelgen var i år förlagd på Anders-torpsskolan i Skellefteå. Kurshelgen bestod av olika workshops dit även Skellefteås musikskolas lärare var inbjudna.

Årsmöteshelgens deltagare blev också underhållna av 2 duktiga tonåringar som sjöng och spelade gitarr för oss.

Årsmötet innehöll förutom formalia många intressanta diskussioner bland annat om förbundets roll, vad vi kan göra för våra medlemmar och hur vi ska synliggöra rytmiken i Sverige.

Några tankar som vi tar med oss i nästa verksamhetsår är bl.a.

1. När ska vi ha rytmikens år i Sverige?

Visuell instrumentering

Birgitta Wikström blev vinnaren i sångkull

2. Hur får vi in pengar så att vi kan förverkliga våra drömmar? (Såsom fortbildning, deltagande på mässor m.m.)

3. Hur bildar vi fungerande nätverk för medlemmarna?

4. Kan medlemskap i förbundet innebära en "rytmikauktorisering" dvs. att medlemskap innebär att man har genomgått adekvat utbildning.

5. Hur kan vi aktivera/attrahera gamla och nya rytmikare att bli medlemmar i Rytmikförbundet?

Workshopen bestod av

- **Boxercies – boxningsmetrikövning.**

Christina J Lövbom visade hur man gör rytmerna tydliga genom att använda idéer från boxercies. I Skellefteå får musikesteter bokstavligen slå in fjärdedelar och åttondelar i kroppen.

- **Saxofonrytmik – instrumentundervisning med rörelse**

Ingrid Arvidsson visade hur hon undervisar 6-7 åringar i saxofon (böjda sopransaxofoner) med hjälp av rytmik. Fem fjörtjussande flickor sjöng, spelade, dansade och musikpusslade för oss.

- **Fiolen rör mig – instrumentundervisning med rörelse**

Bodil Brehmer visade hur hon använde sig av fiolen både genom att både använda fiolen för att musicera och koreografera. Med liv och lust och stor koncentration dansade vi med käppar, blockflöjter och fioler.

- **Vad är det jag hör? – gehörsträning för barn.**

Camilla Gölstam visade oss några gehörsövningar för barn. Vi skickade toner med hjälp av tennisbollar, vi lekte sångkull och vi lärde oss solmisation. Workshopen genererade mycket samtal om gehörsträning i stort.

Christina J Lövbom

SRD:s ordförande gör kick off för det nya verksamhetsåret

Solmiserad sinnesnärvaro

Styrelsen

Camilla Gölstam, Ordförande

Solna

camilla@rytmikforum.se

Arbetar som rytmiklärare i grundskolan och på Kungl. Musikhögskolan i Stockholm.

Vision om Rytmikförbundet:

“Jag vill skapa möjligheter till träffpunkter för rytmiklärare. Min vision är ett starkt, välformulerat och lite galet nätverk!”

Bodil Brehmer, Kassör

Göteborg

bodil@rytmikforum.se

Undervisar på Studio Dalcroze

Vision om Rytmikförbundet:

Att vi tillsammans ska kunna synliggöra rytmikämnet och rytmiklärarnas kompetens!

Lotta Bergil

Stallarholmen

lotta@rytmikforum.se

Vision om Rytmikförbundet:

Att vi genom debattinlägg etc lyckas göra rytmikmetoden så välkänd och respekterad att media, makthavare med flera vänder sig till oss i alla pedagogiska spörsmål.

Hanna Wåhlin

Malmö.

hanna@rytmikforum.se

Går en 10: e termin på högskolan. Vikarierar som rytmik- och sånglärare på Katedralskolan i Växjö.

Vision om Rytmikförbundet:

Att vi ska lyckas göra rytmiken till något som är lättbegripligt för alla.

Tove Thofelt

Östersund

tove@rytmikforum.se

Sånglärare på Primrose friskola i Östersund

Vision om Rytmikförbundet:

Att hjälpa till att knyta kontakter över hela Sverige

Johanna Österling Brunström

Karlstad.

johanna@rytmikforum.se

Undervisar på högskolan i Örebro. Arbetar i Arvika som danslärare i afrikansk och Karibisk dans och musik. Frilansar som rytmikpedagog, dans- och trumlärare

Vision om Rytmikförbundet.

Sofie Rosvall

Möndal

sofie@rytmikforum.se

Undervisar i Alingsås Kulturskola och Bergsjöns Kulturskola.

Vision om Rytmikförbundet.

Är intresserad av frågor kring rytmikpedagogens arbetssituation och status.

Suppleanter

Christina J Lövbom

Skellefteå

christina@rytmikforum.se

Rytmiklärare på Anderstorps-skolan, estetiska programmet.

Vision om Rytmikförbundet.

Jag vill arbeta för att synliggöra rytmiken i Sverige!

Kersti Larsson

Tyresö

kersti@rytmikforum.se

Planeringschef på KMH

Kontaktpersoner

Södra Sverige: **Barbro Rydin**

Svedala

barbro@rytmikforum.se

Arbetar på Kulturskolan i Landskrona.

Stockholm: **Karin Jehrlander**

Huddinge

karin@rytmikforum.se

Västra Sverige: **Bodil Brehmer**

Göteborg

bodil@rytmikforum.se

Norra Sverige: **Christina J Lövbom**

Skellefteå

christina@rytmikforum.se

Valberedning

Agneta Gusterman

Stockholm

Ingrid Arvidsson

Skellefteå

Strumpmonstret

Svante Engblom-2006

Det finns mons-ter i var-dan, ___ det lå-ter kons-tigt jag vet men det är sant. ___ det finns

mons-ter i var-dan, ___ det lå-ter kons-tigt men det är sant!

1. Var-je natt när jag
2. Dom plas - kar runti tvätt-ma -
3. Sis - ta gång en jag

so - ver, smy - ger dom runt i vå - ra rum.
ski - ner. I tum - lar - na tum - lar dom om - kring.
räk - na, fanns sjutti - åt - ta ud - da ex - em - plar.

Plock - ar fram det dom be -
Dom har fått vad dom be -
Än - då blir man lätt fun -

hö - ver, plock - ar fram det dom vill ha!
hö - ver, dom har fått vad dom vill ha!
der - sam, man undrar hur - dant färg - sin - ne dom har!

Refräng: Dom kä - kar

upp vå - ra strum - por, ___ så det ba - ra finns en av var - je sort! ___ Dom kä - kar

upp vå - ra strum-por, ___ så det ba-ra finns en sort kvar. Dom kä-kar upp vå - ra strum-por, ___ så det

ba-ra finns en av var-je sort. ___ Dom kä-kar upp vå - ra strum-por ___ så det ba-ra finns en sort kvar!

Svante Engblom

Om mig

Min första låt gjorde jag 1973, och var fick jag snabbt påpekat för mig, en direkt kopia av Rolling Stones "Paint it black"... Sedan dess har det dock gått bättre och hos STIM finns idag över 200 originalkompositioner registrerade under mitt namn.

Jag har skrivit musik och text till 11 Barnföreställningar, 3 Kabaréer och en Musikal. Dessa har framförts över 1.000 gånger ifrån Övertorneå till Åhus i vårt vackra land. Som artist har jag också uppträtt i Italien, Spanien, Schweiz och USA.

Nu arbetar jag som konstnärlig ledare på Sundbybergs Folkhögskola. Utöver det frilansar jag som kompositör och musiker.

Var hittar du min musik?

Några av mina barnvisor finns samlade på CD:n Klick. Musiken EYES finns på CD:n med samma namn. En del av mitt material finns utgivet i sångböckerna Svengs samlade verk 1, och 10 Kanons, några vackra visor och Fri.

Vad är på gång?

Just nu arbetar jag med några olika projekt: Dedikationer, en samling låtar dedicerade till olika personer, kända som okända, som betytt mycket för mig, Sång och Teaterlinjens slutproduktion, och Klick, mitt sångprogram för barn 3-7 år. Dessutom letar jag efter en barnkör som vill uppföra en nyskriven barnmusikal.

Illustration: Mia Noring

Fältstudie: Rytmikare (Descipilus rytmicus) ♀

Typiska kännetecken

1. **Huvudet:** rufsigt, lite obestämbar frisyrt med hårbånd inom räckhåll. Munnen utstöter pschsch-ljud vid varje utandning. Rytmikaren talar också gärna och länge om olika själsliga ämnen – psykologiska teorier, komplicerade relationer, andliga upplevelser mm.
2. **Föda:** företrädesvis vegetarisk föda med flera hundra procent fibrer. Dricker örtteer, indiska/afrikanska blandningar och vatten.
3. **Nacken:** rörlig och mjuk samt nästan omärkligt placerad ovanpå den sista kotan efter en perfekt upprullning.
4. **Armarna:** uttrycksfulla, och tar liksom inte slut med händerna som hos andra människor. All rörelse utgår från kraftcentrum (se punkt 7) och får icke, repeterar icke, avslutas med fingrarna.
5. **Axlarna** rullar ofta, även i sociala sammanhang såsom samtal, måltider etc.
6. **Hjärtat – pulsen.** Pulsen är ett centralt begrepp, särskilt i kombination med termen ”ettan”.
7. **Lungorna:** andningen sker in genom näsan, ut genom munnen. Den ska helst höras, framför allt i samband med fysisk aktivitet.
8. **Magen:** kraftcentrum. Ingen rörelse av något slag får initieras någon annanstans än från kraftcentrum, eller – ja, magen. Där växer dessutom ofta ett foster, då rytmikaren nästan alltid är gravid.
9. **Benen** starka och viga. Då rytmikaren står bör knäna inte vara sträckta. Dessa skall alltid befinna sig parallellt med fötterna.
10. **Fötterna** är nakna (mycket viktigt) och i viloläge riktade rakt framåt – obs ej svagt utåt.
11. **Kroppen:** befinner sig ofta sittande på golvet, ibland förstrött stretchande. Stolar är onaturliga. Klädseln är därför av bekväm karaktär, och dessutom högst personlig.
12. **Musiksmaken:** nästan enbart utomeuropeisk, med undantag för några klassiska mästare – Bach, Debussy, Pärt. Om europeisk – endast folkmusik, och då aldrig i 4/4-takt. Afrikansk musik är obligatorisk. En rytmikare bör göra regelbundna resor till Afrika för att lära sig mer.
13. **Vanor:** Då rytmikaren oftast är mångsidig och estetiskt lagd, är accessoarerna såsom pennor, block etc valda med omsorg och inhandlade i ekologiska butiker. Rytmikaren har aldrig riktigt kunnat bestämma sig för en yrkeskarriär eller inriktning (eller livsåskådning), utan har massor med sidoprojekt för att förverkliga sig inom så många områden som möjligt.

Text och illustration Lotta Bergil

